בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"א 13136-10-17

לפני כבוד השופטת יעל ייטב

התובעים	**פלוני ואח'** ע"י ב"כ עו"ד אריק ריביצקי
	נגד
הנתבעים	**1.סולימאן בן סלאח אבו גודה** **2.מוסה בן סלאח אבו גודה** **3.חליל בן סלאח אבו גודה** ע"י ב"כ עוה"ד אילן צינמן וריטה אהוד

פסק דין

מבוא

1. תביעה נגררת להרשעה בפלילים, אשר הוגשה על פי סעיף 77 **בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד- 1984** (להלן- "**חוק בתי המשפט**"), בשל נזקי גוף שנגרמו לתובעים בעקבות תקיפתם בידי הנתבעים ביום 8.6.16.

2. ביום 24.5.17 הורשעו הנתבעים, על פי הודעתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של חבלה בנסיבות מחמירות וחבלה במזיד ברכב, עבירות לפי סעיפים 333 בנסיבות 335 **בחוק העונשין, התשל"ז- 1977** (להלן- "**חוק העונשין**"); עבירה לפי סעיף 134 בנסיבות 335 בחוק העונשין; ובעבירה על פי סעיף 413 ח' בחוק העונשין (בת"פ 45550-06-16).

3. לאחר מתן גזר הדין הוגשה התביעה האזרחית שלפני, כתביעה נגררת להרשעה בפלילים, בגין נזקי גוף שנגרמו לתובעים בעקבות המעשים שבגינם הורשעו הנתבעים. אף שבהליך הפלילי הורשעו 4 נאשמים, הוגשה התביעה האזרחית שלפני נגד שלושה בלבד מבין המורשעים. בסיכומיהם הבהירו התובעים כי נמנעו מלתבוע את נאשם 4, כיון שהוא הורשע בעבירה של אי מניעת פשע בלבד, ולא בביצוע התקיפה.

4. בכתב האישום המתוקן (להלן- "**כתב האישום**"), שבעובדותיו הודו הנתבעים, בואר כי הנתבעים, שלושה אחים, הם קרובי משפחה של התובעים, הנמנים על פלג אחר של אותה משפחה. בין שני פלגי המשפחה קיים סכסוך רב ימים שטיבו

אינו ידוע למאשימה. עוד פורט בכתב האישום שעל רקע אותו סכסוך, גמלה בלבם של הנתבעים, ביחד עם אנשים נוספים שזהותם אינה ידועה, ההחלטה לתקוף את התובעים ולגרום להם חבלות.

5. אשר לעובדות, פורט בעובדות כתב האישום, שביום 8.6.16, בשעה 18:30, או סמוך לפני כן, ארבו הנתבעים לתובעים, ביחד עם אחרים, בכביש 80, באזור פזורת *****, סמוך למסגד, ליד הישוב כסייפה. באותה שעה יצאו התובעים מביתם בתל ערד בדרכם למסגד, בשני רכבים נפרדים. הנתבעים הגיעו ברכבם לרכבי התובעים, וחסמו את מסלול נסיעתם, במטרה לגרום להם לעצור. משעצרו התובעים את רכבם, יצאו הנתבעים מרכביהם, ביחד עם אחרים, ורצו לעבר הרכב שבו נסע תובע 2 (להלן- "**א**'"). לאחר שא' ירד מרכבו, פצעו אותו, כל אחד מהנתבעים 1 ו- 2, באמצעות חרב שהחזיק כל אחד מהם בידו. א' הצליח להתחמק מהתוקפים, וברח לעבר בתי משפחת ***** שעמדו בסמוך.

6. עוד פורט בכתב האישום כי תוך כדי בריחתו של א' מהמקום, רצו נתבעים 1 ו- 2, ביחד עם אנשים אחרים, לעבר תובע 1 (להלן- "**ח**'"), שיצא מרכבו, ותקפו אותו בעזרת אלות וברזלים שהחזיקו בידם, והיכו אותו בכל חלקי גופו. ח' ניסה להגן על ראשו באמצעות ידו השמאלית, ואז היכה אותו נתבע 3 באמצעות ברזל שהחזיק בידו. גם לאחר שנפל על הרצפה, המשיכו האחרים להכות את ח', עד אשר הצליחו עוברי אורח להפריד בין התוקפים לבין ח'. מיד לאחר מכן השליכו התוקפים (נאשמים 1 ו- 2 ואחרים), אבנים על רכבו של ח', במטרה לגרום לו נזק, ולאחר מכן נמלטו מהמקום באמצעות רכבם, כשהם מותירים את התובעים חבולים בזירת האירוע.

7. בכתב האישום פורט כי א' פונה מזירת האירוע, באמצעות אמבולנס, לבית החולים, שם נמצא שבעקבות מעשי הנתבעים נגרם לו חתך עמוק בגשר האף מימין, החוצה אותו באופן מלא, כולל חתך ברירית האף. כמו כן נגרם לו חתך בשפה העליונה, וכן חתך ביד שמאל. אשר לח' פורט בכתב האישום כי הוא אובחן כסובל בעקבות התקיפה משבר ביד שמאל, המטומה ברגל שמאל, וחתך בכתף ימין.

8. בכתב האישום פורט שבמעשיהם קשרו הנתבעים קשר לביצוע פשע של חבלה חמורה, פצעו את התובעים, וגרמו להם חבלה חמורה, בכוונה להטיל בהם נכות

או מום, או לגרום להם חבלה חמורה, פגעו בתובעים באמצעות נשק קר (חרבות), שברו את אחת מזגוגיות רכבו של ח', וגרמו לרכב נזק פח.

9. לגבי נתבעים 1 ו-2 פורט בכתב האישום שהם פצעו בצוותא את התובעים, וגרמו לח' חבלה חמורה, וכן פצעו את התובעים באמצעות נשק קר (חרבות), ושברו את אחת מזכוכיות רכבו של ח' וגרמו לרכב נזקי פח, ובכך גרמו במזיד נזק לרכבו של ח'. אשר לנתבע 3 פורט בכתב האישום כי במעשיו הוא תקף את ח' כשהיו שניים או יותר שחברו יחד.

10. הנתבעים הודו כאמור בעובדות כתב האישום, והורשעו על יסוד הודאתם. העונשים שהוטלו על הנתבעים בגזר הדין, על פי הסדר טיעון, היו כדלקמן:

- על נתבעים 1 ו- 2, הוטלו העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר, שירוצה בעבודות שירות; 12 חודשי מאסר על תנאי, שהנתבעים לא יעברו עבירות אלימות נגד אדם מסוג פשע; 7 חודשי מאסר על תנאי שלא יעברו עבירה לפי סעיף 413ה' בחוק העונשין; ופיצוי בסך של 2,500 ₪ לכל אחד מהמתלוננים;
- על נתבע 3 הוטל עונש מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, שלא יעבור עבירה מסוג תקיפה, וכן פיצוי בסך של 2,500 ₪ לכל אחד מהמתלוננים.

<u>האחריות</u>

11. הנתבעים הגישו בקשה להבאת ראיות לסתור, בהתאם לסעיף 42ג' **בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971** (להלן- "**פקודת הראיות**"), אשר נדחתה בהחלטתי מיום 18.4.19. בהחלטתי בואר כי סעיף 42 ד' בפקודת הראיות, המתייחס למעמדו של פסק הדין המרשיע בתביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים, המוגשת מכוח סעיף 77 בחוק בתי המשפט (בעבר סעיף 35א) קובע – "**בדיון בתביעה אזרחית לפי סעיף 35א לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, יראו את הממצאים והמסקנות שנקבעו במשפט הפלילי כאילו נקבעו במשפט אזרחי**."

12. מטרתו של סעיף 42ד' בפקודת הראיות כפי שבואר בהלכה הפסוקה, למנוע כפילות הליכים משפטיים ולהבטיח חיסכון בזמן שיפוטי. עוד בואר בהלכה הפסוקה כי ההסדר שיוחד לעניין תביעה נגררת להרשעה פלילית קובע כי הממצאים והמסקנות בפסק הדין הפלילי יהוו **ראייה חלוטה**, אשר אינה ניתנת לסתירה, בניגוד להסדר הקבוע בסעיפים 42א' עד 42ג' בפקודת הראיות, המורה כי הממצאים והמסקנות שבהכרעת דין מרשיעה מהווים "**ראיה לכאורה**" בלבד בתביעה האזרחית, ולגביהם רשאים המורשע, חליפו, או מי שחב בחובו הפסוק, להביא ראיה לסתור, "**ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין**", כפי שנקבע בסעיף 42ג' בפקודת הראיות (ראו למשל ע"א 8195/09 **פלוני ז"ל נ' פלונית ואח'**, מיום 20.9.15)(להלן- "**פרשת פלוני**")).

13. עוד ציינתי בהחלטתי כי סעיף 42ד' לא ערך הבחנה כלשהי בין ממצאים שנקבעו בעקבות שמיעת ראיות לבין ממצאים שנקבעו בעקבות הסדר טיעון, וזאת לאור תכליתו לאפשר בירור יעיל של נזקי נפגע העבירה (ראו לעניין זה למשל 31851-04-11 **חסד ואח' נ' זמיר ואח'** (מיום 29.10.13); בש"א 6066/08 **פלוני ואח' נ' כ.ח.** (מיום 24.12.09)).

14. כפי שסיכם בית המשפט העליון בפרשת פלוני לעניין תביעה נגררת להרשעה בפלילים- "**משמעות הדבר היא, למצער, כי בתובענה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים רואים בנתבע כמי שאחריותו למעשים שבגינם הוגשה נגדו התובענה – הוכחה במאזן ההסתברויות הנדרש במשפט אזרחי נוכח הממצאים שנקבעו במשפט הפלילי**".

15. חרף החלטתי, וחרף ההלכה הפסוקה בעניין זה, התמידו הנתבעים בעמדתם, והצהירו בתצהירי עדות ראשית כי הנזקים שנגרמו לתובעים נגרמו בעטיה של תאונת דרכים, ולא בעקבות תקיפתם בידי הנתבעים.

16. כתב האישום, כמו גם ההרשעה, קובעים במפורש קשר סיבתי בין מעשי התקיפה שבהם הורשעו הנתבעים, לבין הנזקים שנגרמו לתובעים. עובדות כתב האישום שוללות אפשרות לקיומה של תאונת דרכים, ומבארות כאמור במפורש את תקיפתם האכזרית של הנתבעים את התובעים, וכן את השחתת רכבו של ח' לאחר מכן. ככל שעובדות האירוע היו שונות, לא הייתה כל מניעה, במסגרת הסדר הטיעון, שבגדרו נערכו שינויים בכתב האישום המקורי שהוגש, להסכים

על עובדות אחרות, לשרבב למסכת העובדות תאונת דרכים, אם אכן אירעה, לבאר שהתקיפה לא בוצעה באמצעות חרבות, אלא באמצעים אחרים, או כל טענה אחרת המועלית על ידי הנתבעים רק עתה. משנקבעו העובדות בהסכמה כפי שהן, והנתבעים הודו בהן, אף הורשעו על יסוד הודעתם, אין מקום להעלאת טענות עובדתיות אחרות, שאינן עולו בקנה אחד עם עובדות כתב האישום.

17. מעבר לכך שאין מקום במסגרת תביעה נגררת להרשעה בפלילים להעלאת טענות המנוגדות לעובדות כתב האישום שבהן הודו הנתבעים, טענות הנתבעים באשר לתאונת דרכים מגמתיות וקלושות, אף נפלו בהן סתירות מהותיות. לתצהיריהם צירפו הנתבעים תצלום של רכב הפולקסווגן שבו נסעו במהלך האירוע, אשר נפגע לטענתם בתאונת דרכים וחזיתו השמאלית פגועה (מוצג נ/1). ח' התבקש בחקירתו הנגדית להשיב האם זהו אחד מרכבי התוקפים (והשיב שאף שמדובר ברכב מאותו סוג, פולקסווגן, שבו נהג נתבע 2, לא ידוע לו האם מדובר ברכבם של התוקפים). בחקירתם הנגדית התייחסו הנתבעים לטענתם שלפיה נפצע א' מזגוגית רכבו שהתנפצה. בעוד שנתבע 1 השיב שרק הזגוגית ברכבו של א' התנפצה, בעוד שהזגוגית ברכבם של התוקפים לא התנפצה (עמ' 15, שורות 16-18), טען נתבע 2 בחקירתו הנגדית שגם הזגוגית ברכבו שלו, מסוג פולקסווגן, התנפצה (עמ' 16, שורות 24-29 ; עמ' 17, שורות 6-10). כאשר נשאל נתבע 2 מדוע השיב נתבע 1 שהזגוגית ברכבם לא התנפצה, השיב שנתבע 1 פחד, ולא ראה שכאשר החזירו את הרכב היו השמשות מנופצות, הוא אף טען שגם הוא עצמו נפצע מהשמשות המנופצות ברכבו (עמ' 17, שורות 11-15). לא זו בלבד שבין עדויות הנתבעים נפלה סתירה מהותית; לא זו בלבד שהנתבעים לא הציגו תצלום של רכבו של א' מנופץ הזגוגית; גם בתצלום רכבם של הנתבעים, מוצג נ/1, מצולם רכב פולקסווגן שחלונותיו שלמים, ולא מנופצים, כך שהראיה היחידה שצרפו הנתבעים לתצהיריהם אינה תומכת, על פניה, בגרסתם.

18. בסיכומיהם טענו הנתבעים מצד אחד כי מדובר בתאונת דרכים, ומצד שני כי קיים אשם תורם על רקע הסכסוך בין פלגי המשפחה. מעבר לכך שמדובר בטענות עובדתיות סותרות, המלמדות על חולשת גרסתם של הנתבעים, ועל חוסר מהימנותה, הטענה בדבר קיומו של אשם תורם היא טענה בעלמא, שלא הוכחה בדרך כלשהי, לא נטענה בכתב ההגנה, אף לא בתצהירי עדות ראשית

מטעם הנתבעים. מעובדות כתב האישום ניתן ללמוד שלא מדובר בתגרה או במעשה הדדי, אלא במעשה תקיפה חד צדדי מצדם של הנתבעים, ולא עלה בידי הנתבעים לסתור זאת או להוכיח קיומו של אשם תורם בדרך כלשהי.

19. לסיכום נקודה זו, בהתאם להלכה הפסוקה, בתובענה אזרחית הנגררת להרשעה בפלילים רואים את הנתבע כמי שאחריותו למעשים שבגינם הוגשה נגדו התובענה הוכחה, וכל שנותר לדון בו הוא בשאלת הנזק.

<u>הנזק</u>

<u>נזקו של ח'</u>

20. ח', יליד 1966, הצהיר בתצהיר עדותו הראשית כי בדרכו למסגד, שאליו נסע ברכבו, אחרי רכבו של א', חסמו הנתבעים את דרכם באמצעות רכבם. א' עצר את רכבו, שנסע כאמור לפניו, והנתבעים ירדו מרכביהם ורצו לעברו. לאחר שירד מהרכב הותקף א' בידי נתבע 1 באמצעות חרב, ונפגע בפניו. גם נתבע 2 תקף את א' באמצעות חרב שהחזיק, ופצע אותו בידו השמאלית. ח' ראה את א' מתרחק מהנתבעים ובורח בריצה לעבר בית משפחת ***** שעמד בקרבת המסגד. ח' המשיך והצהיר שהוא עצמו לא הצליח להימלט, והנתבעים, יחד עם אחרים, תקפו אותו, היכו אותו במוטות ובברזלים, ונתבע 3 הכה אותו באמצעות מוט ברזל, בשעה שח' הגן על ראשו בעזרת ידו השמאלית.

21. ח' הוסיף והצהיר כי לאחר האירוע פונה באמצעות ניידת משטרה לבית החולים סורוקה בבאר שבע, שם אובחן כסובל משבר ביד שמאל, המטומה ברגל שמאל, וחתך ברגל ימין. מאוחר יותר אובחנה בקופת חולים גם שריטה בכתף ימין ובשוק שמאל.

22. לטענת ח', בעקבות האירוע ובעטיו של השבר, הוא לא עבד מספר חודשים, ובתקופה זו נאלץ לשלם לנהג מחליף, שכן לא היה באפשרותו לעבוד. עד היום הוא סובל מכאבים בידו השמאלית, ומתקשה בהרמה של דברים. כמו כן הוא סובל מגירוד מטריד באזור השבר. ח' הצהיר כי האירוע היה מלווה בהשפלה ובהרגשה של חוסר אונים. עד היום הוא מרבה לחשוב על האירוע, ואינו מבין כיצד ניתן היה לתקוף בן אדם באלימות שכזו, באופן המזכיר לינץ'.

23. ח' לא הגיש חוות דעת רפואית מטעמו, ובנסיבות האמורות יש לקבוע שלמרבית המזל לא נותרה לו נכות רפואית צמיתה בעקבות התקיפה.

24. אף שח' טען לאבדן הכנסות, הוא לא הביא כל ראיות לכך, וטענותיו שלפיהן לא עלה בידו לעבוד מספר חודשים לאחר האירוע, נטענו באופן כללי, ללא כל אסמכתא לתקופת היעדרותו מעבודה, להפסדים כספיים כלשהם שהיו לו, או לתשלום ששילם כביכול לנהג אחר שהחליף אותו. ח' לא הביא ראיות כלשהן לעזרה בשכר, או לעזרה מעבר לחובתם המוסרית של קרוביו, אף לא הביא ראיות להוצאות שהיו לו בעטיה של התאונה. מדובר בראשי נזק של נזק מיוחד הטעון הוכחה, ובהעדר כל ראיות לנזק מיוחד שכזה, להפסד שכר בעבר, לעזרת הזולת או להוצאות, אין מקום לפסיקת פיצוי כלשהו.

25. הנזק היחיד שבגינו יש לפסוק לח' פיצוי, הינו בראש נזק של 'כאב וסבל'. [במאמר מוסגר אציין מעבר לדרוש, באשר לטענת הנתבעים שאין לפסוק פיצוי גבוה מזה שנתבע בכתב התביעה, שאין חובה לפרט בכתב התביעה נזק כללי, כגון כאב וסבל (ראו למשל רע"א 235/16 **דנציגר נ' חרל"פ** (מיום 10.7.16)].

26. הנתבעים טענו בסיכומיהם שלא עלה בידי ח' להוכיח נזק בראש נזק זה, ואולם מצאתי שיש לדחות את טענתם. כפי שנקבע בפרשת פלוני, "בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי הפיצוי עבור ראש-הנזק של "כאב וסבל" ניתן: "**בגין תחושות של חוסר-נוחות פיזית, או מיחושים, הנגרמים לניזוק כתוצאה מפציעתו, וכן בגין כל פגיעה נפשית, כגון צער, עצב או עגמת-נפש, אשר נגרמה לו עקב הפגיעה" (ע"א 4022/08 אגבבה נ. ד.י.ש. בע"מ (21.10.2010)). השאלה שיש להכריע בה היא, איפוא, אם ניתן ללמוד מן הממצאים והמסקנות "שנקבעו במשפט הפלילי" כלשון סעיף 42ד לפקודה, או למצער בהכרעת הדין, כלשון סעיף 42א לפקודה (ולשיטתי – אף באלה המפורטים בתסקיר הנפגע) על קיומן של תחושות מהסוג המתואר לעיל, שנגרמו למשיבות, כתוצאה ממעשיו הנפשעים של המערער בהן**").

27. בענייננו מלמדת בראש ובראשונה העבירה עצמה, מעצם טיבה, על הכאב וסבל שהיו מנת חלקו של התובע, שהיה במועד האירוע כבן 50. תקיפה המלווה בחבלות, כמו גם השפלה וחרדה, מגלמת בחובה כאב וסבל, מיחושים וכאב פיזי, עוגמת נפש צער ועצב. ניתן ללמוד על הכאב והסבל שנגרמו לח' מהמסמכים

הרפואיים המעידים על המכות שקיבל, ועל החבלות שנגרמו לו במהלך האירוע. ניתן ללמוד על הכאב וסבל שנגרמו לח' גם מתצהירו, שבגדרו הצהיר על הנזקים שנגרמו לו בראש נזק זה, הן על החבלות והמגבלות בעקבותיהם, הן על החשש הרב מפני התוקפים השועטים לעברו, במיוחד על רקע התקיפה של א' שבה חזה, תקיפה אלימה, באמצעות חרבות ו'עזרים' אחרים, בידי מספר רב של תוקפים שהגיחו מהמארב; הן על מחשבותיו החוזרות ונשנות על התקיפה, המלמדות על החרדה, על החשש מפני התקיפה, לא רק לשלמות גופו, אלא לכאורה גם לחייו. כפי שהצהיר ח' בתצהירו, האירוע היה מלווה בהשפלה רבה, ובחוסר אונים. כל אלו מלמדים על היקף הכאב והסבל שנגרמו לח' באירוע.

28. בשים לב לכך שבעוולת התקיפה כולל הרכיב של כאב וסבל לא רק את הכאב הפיזי, אלא גם את ההשפלה הכרוכה בתקיפה, את הפחד ואת החרדה, ובשים לב לאופן התקיפה של ח', במוטות ברזל, ולא בידיים חשופות, בידי מספר רב של אנשים, במשך דקות ארוכות, גם לאחר שנפל על הקרקע, מצאתי שיש לפסוק לח', למרות העדר נכות, פיצוי בסכום של **40,000** ₪ בראש נזק זה, בערכי יום מתן פסק הדין.

29. מהסכום האמור יופחת סכום של 10,000 ₪ ששולם לח' על חשבון הנזק במסגרת גזר הדין.

<u>נזקו של א'</u>

30. א' הצהיר בתצהיר עדותו הראשית כי בדרכו למסגד נחסם בידי רכביהם של הנתבעים. כשעצר את רכבו ירדו הנתבעים ואנשים אחרים מרכבם ורצו לעברו. כשירד מהרכב תקף אותו נתבע 1 באמצעות חרב, ופצע אותו בפניו. נתבע 2 תקף אותו אף הוא באמצעות חרב, ופצע אותו בידו השמאלית. למזלו הצליח לברוח מהתוקפים בריצה, לעבר בתי משפחת ***** הסמוכים. עוד הצהיר כי לצערו הספיק לראות את התקיפה של ח', שלא הספיק לברוח.

31. א' הצהיר על כך שהוא פונה באמצעות אמבולנס לחדר מיון בבית החולים סורוקה, ובבדיקה שנערכה לו נמצא שהוא סובל מחתך עמוק בגשר האף מימין,

החוצה אותו באופן מלא, הכולל חתך ברירית האף, וכן מחתך עמוק בשפה העליונה. בבית החולים הוא עבר תפירה וחיטוי של החתך, ואז שוחרר לביתו.

32. א' הגיש חוות דעת רפואית של ד"ר קריגר, מומחה לכירורגיה פלסטית מבית החולים סורוקה בבאר שבע. בחוות דעתו תיאר ד"ר קריגר כי לא' צלקת באורך 30 מ"מ בצדו הימני של האף, החוצה את כנף האף הימנית ואת גבול הנחיר, וגורמת לעיוות בצורת מדרגה של מתאר היקף הנחיר; צלקת באורך 20 מ"מ, המתחילה בצדו הימני של בסיס הקולומלה, וחוצה את השפה העליונה. הצלקת בשפה העליונה נטולת זקיקי שיער וחורגת בצבעה ובמרקמה מהעור התקין הסובב אותה. היות שהצלקות נמצאות במרכז הפנים, בולטות לעין וגורמות להפרעה אסתטית משמעותית, קבע המומחה כי בעקבות האירוע נותרה לא' נכות צמיתה בשיעור 10%.

33. א' הצהיר בתצהיר עדותו הראשית כי במשך תקופה של כ- 3 חודשים הוא נאלץ לשהות בביתו, ורק אז חזר לעבודתו. א' הוסיף כי עד היום הוא סובל מהצלקות המכוערות, במיוחד מהצלקת באף שהיא מגרדת ומכאיבה. הצלקות מצויות על פניו, והוא אינו יכול להסתירן. הכאב מהצלקות רב בעיקר בחורף, והוא מתבייש מאוד בצלקת ובאירוע עצמו, שגרם לו לחוויה קשה ומשפילה. כמו כן הוא מתבייש בכך שהצליח לברוח, ולא הצליח לעזור לח' שנותר במקום.

34. בדומה לח', גם א' לא הציג ראיות כלשהן להפסדי שכר שהיו לו. מדובר בנזק מיוחד הטעון הוכחה, ובהעדר כל ראיות לנזק מיוחד שכזה אין מקום לפסיקת פיצוי כלשהו. מחוות הדעת ניתן להתרשם שהצלקות אסטטיות בלבד. א' לא ביאר מהו משלח ידו, ולא פירט את הכנסותיו לפני האירוע ולאחריו, ועל כן יש לקבוע כי חרף הנכות לא נגרע כושר השתכרותו בעתיד.

35. בשים לב לנכות שנותרה לא' וכן לטיבה של הפגיעה, סביר להניח כי א' נזקק לעזרת מה מבני משפחתו לאחר הפציעה, מעבר לחובתם המוסרית. כמו כן סביר להניח שהיו לו הוצאות כלשהן לטיפולים רפואיים ולתרופות, ועל כן אני פוסקת לו פיצוי כולל בראשי נזק אלו בסכום של **2,000** ₪ בערכי יום מתן פסק הדין.

36. אשר ל'כאב וסבל', יש לפסוק לא' פיצוי בגין כאב וסבל מאותם טעמים שהזכרתי בפסיקת הפיצוי לח', הן על רקע טיבה של העבירה, הן על רקע האמור בתצהירו, והן בשים לב לנכות שנקבעה לו. בשים לב לכך שבעוולת התקיפה כולל הרכיב

של כאב וסבל גם את ההשפלה הכרוכה בתקיפה, ובשים לב לאופן התקיפה באמצעות חרבות וחפצים אחרים, ולא בידיים חשופות, על ידי מספר רב של אנשים, בשים לב לנכות שנותרה לא', שאינה תפקודית כי אם אסטטית בלבד, מצאתי שיש לפסוק לא' פיצוי בסכום של **65,000** ₪ בראש נזק זה, בערכי יום מתן פסק הדין.

מעוולים במשותף

37. אף שנתבע 3 הואשם והורשע בתקיפתו של ח' בלבד, מצאתי שיש לחייב את הנתבעים לשאת בנזקי כלל התובעים, ביחד ולחוד.

38. סעיף 12 **בפקודת הנזיקין [נוסח חדש]** קובע כי-

"לעניין פקודה זו, המשתף עצמו, מסייע, מייעץ או מפתה למעשה או למחדל, שנעשו או שעומדים להיעשות על ידי זולתו, או מצווה, מרשה או מאשרר אותם, יהא חב עליהם".

39. כפי שנקבע בהלכה הפסוקה, (ראו ע"א 3024/10 **ויינר נ' מויאל** (מיום 2.4.2013))-

"סעיף 12 לפקודה עוסק בסוג של "שותפים לדבר עוולה" והוא מבקש להרחיב את מעגל החייבים באחריות נזיקית גם אל עבר מי ששיתף עצמו במידה כזו או אחרת במעשה העוולה שאותה ביצע המעוול העיקרי (ראו ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקיוריטי בע"מ, פ"ד מח (5) 661, 697 (1994)...

הוראה זו משקפת עקרון כללי שאומץ בדין הנזיקין הישראלי ולפיו מי ששיתף עצמו במעשה או מחדל עוולתיים שנעשו או עומדים להיעשות על-ידי זולתו, באחת הדרכים המפורטות בסעיף, יישא אף הוא באחריות נזיקית לאותם מעשים (ראו אהרן ברק, <u>אחריות שילוחית בדיני נזיקין</u> 115 (1964)... וכן ראו אהרן ברק "אחריות למעשי הזולת" בתוך תורת הנזיקין הכללית, 436".

40. נוכח מעורבותו של נתבע 3 באירוע התקיפה בכללותו, ובהעדר כל טענה אחרת, אחראי נתבע 3, ביחד ולחוד, גם לנזקי א'.

ת"א 13136-10-17

לפני כבוד השופטת יעל ייטב

<u>סיכום</u>

41. הנתבעים ישלמו לתובעים, ביחד ולחוד, פיצוי בסכום כדלקמן: לח' – **<u>40,000 ₪</u>**, ולא' – **<u>67,000 ₪</u>**, בערכי יום מתן פסק הדין. מהפיצוי האמור יופחתו 10,000 ₪ לכל אחד מהתובעים, בגין הפיצוי ששולם על פי גזר הדין.

42. כמו כן ישלמו הנתבעים לתובעים את הוצאותיהם, לרבות אגרת בית משפט ושכר טרחת המומחה, וכן שכר טרחת עו"ד בשיעור של 23.4% (כולל מע"מ).

43. הסכומים האמורים ישולמו בתוך 30 ימים, שאם לא כן הם יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין עד יום התשלום בפועל.

ניתן היום, ח' סיוון תש"פ, 31 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

